

Sådan skriver du Fugle og Dyr i Nordjylland

- i daglig tale "Hvidbogen"
2. udgave, jan. 2007

Indledning

Dette skrift giver vejledning i skrivning af Fugle og dyr i Nordjylland. Garvede skribenter kan ofte det meste "på rygraden", men tit er der småting, som man ikke lige kan huske, hvordan skal være. Nyere redaktører har ofte intet kendskab, men har førhen med fordel læst tidligere rapporter for at se, hvordan man skal skrive. Der skal skrives i nutid, og generelt anbefales et varieret sprog og ikke for mange forkortelse, idet der lægges vægt på at rapporten bliver læsevenlig, og ikke blot en opsummering af data.

Dette skrift giver svar på alle de klassiske spørgsmål. Hæftet kan læses fra ende til anden, men er især ment som et opslagsværk. Er du uenig, eller er dit vigtige spørgsmål ikke behandlet, kan du bringe det op ved et redaktionsmøde. Det drøftede kan så senere tilføjes i hvidbogen, der ikke skal ses som en færdig udgivelse, men et arbejdshæfte under stadig udarbejdning.

DOFbasen

Materialet til den enkelte redaktør tilsendes med en mail. Materialet importeres i en tom database i DOFbasen (database/opsætning/opret) og kan derefter behandles i programmet. Man kan f.eks. finde årets første, største og sidste obs, diverse summer m.v. (database/søgninger). Prøv dig frem, læs i DOFbasens manual eller ring til en af de mere erfarne redaktører, hvis du er i tvivl om muligheder og metoder.

Artsgennemgangen

Hver art bør fylde 20-30 linjer, og kun *mindre* for:

- sjældne fugle, hvor alle årets fund opremses
- særlig "uinteressante" stand-fugle

og kun *mere* for:

- arter, der har en usædvanlig forekomst
- arter, der er udvalgt til grundig behandling

Hvis en art (ekskl. figurer) fylder mere end en hel side, bør man nok overveje at omskrive "artiklen", så den kan bruges i lokalbladene i stedet!

Strukturen i artsgennemgangen fremgår for neden. Fåtalige arter skal selvfølgelig ikke behandles så omfattende.

- Dansk navn (med fed)
- Evt. racenavn (med mindre skrift end ovenstående)
- Latinsk navn (med kursiv og i parentes)
- Euring-nummer

Ovenstående er noget der genbruges og ligger som skabelon fra tidligere år eller evt. ordnes under opsætningen af rapporten. Så man skal ikke påføre teksten fed, mindre skrift eller kursiv.

Foretag en årsvurdering sammenlignet med tidligere år: Sammenlign årets total med gennemsnittet for de forgangne 10 år. Vurder derudover også de to halvår hver for sig, hvis det er relevant. Nævn kort, hvad det pågældende år huskes for, herunder særlige hændelser, specielle forekomster eller lign.

Gennemgå vinterforekomsten indtil det første tiltræk registreres. Slå derfor aldrig januar-februar sammen med december. Sammenlign eventuelt med forekomsten i slutningen af året før. Adskil træk og rast.

Forårsankomsten af trækfugle vises med nævnelse af fundene på de 3 første datoer - eventuelt kortfattet, hvis ankomsten er massiv. Altså ikke 3 første fund, men samtlige fund på de første 3 datoer, hvor arten iagttages. Dette gælder også forårets sidste, efterårets første og efterårets sidste hvor det er relevant.

Forårets forekomst gennemgås. Træk og rast vises adskilt.

De 3 sidste datoer for forårstræk nævnes.

Yngleforekomsteme nævnes. Sammenlign evt. med gennemsnitsindeks-værdien af Fugleregistreringsgruppens tællinger. Husk at adskille mulige, sandsynlige og sikre ynglefund, hvis det er muligt. Meget sjældne ynglefugle nævnes ikke med lokalitet. Usædvanlige sommerfund nævnes.

Efterårsankomsten vises med nævnelse af fundene på de 3 første datoer.

Efterårsforekomsten gennemgås. Træk og rast gennemgås hver for sig for trækfugle.

Fundene på de 3 sidste datoer med efterårsforekomst nævnes.

Vinterforekomsten gennemgås. Nævn eventuelt kort forekomsten ind i det nye år. Adskil træk og rast.

Herefter skrives sumlinien med følgende faste summer:

- Sum: Summering af alle obs, bortset fra dobbeltregistreringer.
- 1. halvår:
- 2. halvår:
- Observationer: En observation defineres art/lokalitet/dag.
- Indsendere:
- Lokalteter:

Ovenstående er noget der genbruges og ligger som skabelon fra tidligere år. Skagensområdet betegnes som én lokalitet fra Grenen i nord til og med Skagen Klitplantage i syd. Ligeledes betegnes Vejlerne som en lokalitet.

Månedsfordelingen følger herefter. Måneder uden fund markeres med en bindestreg i stedet for et nul. Lav også gerne månedsfordelingen for lokaliteter, træk og rast. Lav også gerne max-tal fordelingen for enkelte relevante lokaliteter.

Husk at bruge tabulator ved månedsfordelingen. Aldrig mellemrum.

Prioriter det "hårde arbejde" først, når du nævner tal: grundige yngle-optællinger, daglige rast- eller træk- optællinger over en periode osv. Man kan ligeledes tillade sig give obs fra underbemandede lokaliteter en positiv særbehandling for at skabe balance.

Summering

Man bør altid bruge det største tal, hvis der er flere indsendere fra samme lokalitet, samme dag. Ellers skal der være stærke grunde, der taler for noget andet. Træktotaler findes ved at tage det højeste træktal fra hver dato i træksæsonen og lægge dem sammen. Hvis indsenderne har noteret tidspunkt, kan man være heldig, at to eller flere obs kan lægges sammen, hvis de ikke overlapper. Det kan være lidt svært at afgøre, hvad man skal gøre, hvis nogle indsendere har delt op i vest- og østtrækkende, mens andre ikke har. Det må blive et personligt skøn i de enkelte tilfælde.

Hvis et tal er tæt på at være rekord, fx næststørste tal, bør man skrive de tal, der er højere. Tilsvarende bør man i tilfælde af en ny rekord fortælle, hvad den gamle rekord var.

De 3 tal i sum-linien fås ved at lægge tallene sammen for hver dag, rense for daglige gengangere, men ikke gengangere over flere dage. F.eks., hvis du ser en Gråspurv fra dit hus hver dag i et år, bliver summen 365.

Arkivet

Arkivet med gamle kort opbevares på Vildmosegård. Spørg TC, hvis du har brug for adgang til det gamle papirmateriale. Vi får stadig enkelte gammeldags papirkort tilsendt. Den enkelte redaktør bør sørge for at observationerne fra kortene tastes ind i DOFbasen. Derefter kan kortet smides væk.

Har man (ved grundige behandlinger eller udregning af træktotaler) lavet kladder, hvor det fremgår, hvordan man har talt sammen, gemmer man disse til senere reference.

Rettelser og tilføjelser til ældre udgaver af rapporten nævnes i næste rapport, hvis (og kun hvis) det er vigtige tilføjelser (er du i tvivl, så tag det op ved et møde. SU-arter er altid vigtige.). Tilføjelser nævnes altid i slutningen af et artsafsnit.

Variation

For at det ikke skal blive til kedelig læsning, er det en god ide at variere sproget. Man kan godt fyre en god vittighed af; man skal bare være sikker på, at den ikke sårer nogen, og at der overhovedet er nogen, der forstår den. Undgå bandeord og sjofelheder. Husk også, at NOK er upolitisk også når det kommer til jagt. Visse ord og vendinger har en naturlig tendens til at blive fortærskede; det kan siges om:

som vanligt, vanen tro
bød på, husede, melder om

Hvis man kan finde alternative udtryk, bør man gøre det. Benyt fx tekstbehandlingsprogrammets synonym ordbog.

Bemærk, at man ikke skal variere navne på lokaliteter eller faste ornitologiske termer (træk, syngende osv.). Det skaber kun forvirring.

Overskuelighed

For at gøre rapporten læsevenlig er det vigtigt at undgå lange, tørre opremsninger. I stedet kan man næsten altid bruge:

- tabeller/skemaer
- søjlediagrammer/kurver
- kort
- præcis, sammenfattende vurdering, skrevet med almindelige ord.

De første tre punkter, se næste afsnit. Om det sidste punkt: var der mange/få, gik trækket mere østligt end normalt, faldt det sent?

Hvis man ikke kan komme uden om opremsninger, bør man dele det op efter datoer eventuelt adskilt med linieskift, hvis materialet er stort:

Skagen: 19/8 150 og 14/10 200
Hanstholm: 19/8 700, 25/8 160 og 14/10 1200
Lild: 17/7 189, 19/8 366 og 14/10 ca. 2400
(fortsættes næste side)

eller:

17/7: 189 Lild

19/8: 700 Hanstholm, 366 Lild og 150 Skagen og 25/8: 160 Hanstholm

14/10: ca. 2400 Lild, 1200 Hanstholm og 200 Skagen

Sidstnævnte metode er bedst til at fremhæve gode trækdage. Når man opremser lokaliteter, bør man gå fra nordøst mod sydvest ved lokaliteter nord for Limfjorden (Skagen - Agger Tange), og herefter fra øst til vest ved lokaliteter syd for Limfjorden. Når man remser op efter datoer, nævnes tallene for hver dato efter størrelse med de største først. Datoer nævnes altid kronologisk. Hvis der er enkeltobservationer fra forskellige lokaliteter og forskellige datoer, må man nøjes med at nævne dem kronologisk.

Hvis ikke formuleringen kræver noget andet, skal obs i teksten nævnes på følgende måde: Dato, antal (alder, køn) (T, R), lokalitet og observatør (bemærkninger):

19/8 700 ad. hanner T Hanstholm (JAL) på kun ti minutter

Mere ordret kunne der skrives: 19/8 trækker 700 ad. hanner ved Hanstholm på kun 10 minutter.

Træktotaler skrives i stil med flg. (husk i alt i to ord):

16/8-25/10 i alt 3565 T Lild

Lild havde 16/8-25/10 i alt 3565 T.

"I alt" giver dog tit sig selv og kan helt udelades.

Grafisk fremstilling

Grafiske fremstillinger (skema, diagram, kort) er altid bedre end opremsninger. Det er dog en god ide, hvis man gør sig klart, hvad man vil vise. Eksempler er her:

- *Kort*: Koncentreret forekomst (rast, træk, yngel) i en bestemt del af Nordjylland
- *Søjlediagram*: Antal fugle pr. måned/tidages-periode; karakteristisk forløb af træk/rast med tydelige toppe/fladt forløb ses. Antal fugle pr. år; langsigtede frem-/tilbagegange ses.
- *Tabel*: Rastforekomster på forskellige lokaliteter pr. måned.

I øvrigt bør man, når man kan, anvende et søjlediagram i stedet for en tabel. Det er bedre, da det fylder det samme, tager ca. samme tid at lave og er langt mere læsevenligt. Normalt har man ikke brug for at vise de eksakte tal, da de ikke er særlig eksakte i forvejen (gængangere, usikkerhed ved optælling).

Kort bør kun laves af én person - send i god tid før deadline oplysninger til ham i form af en liste, hvor man for hver prik angiver:

- hvor mange (prikkens størrelse)
- hvor henne (lokalitet)
- hvordan prikken ser ud (form/udfyldt/tom)

Hvis man laver kort over yngleudbredelsen, er det en god ide at samle ynglefund fra de seneste ca. 5 år. Det giver bedre dækning. Undgå kort der viser ornitologernes udbredelse snarere end fuglenes udbredelse! Diagrammer laves af en med adgang til et regnearksprogram. Man laver et skema med tallene, evt. også en skitse af grafen, til "regnearksmanden", som så laver figuren. Det er her vigtigt at man selv foreslår en dækkende figurtekst. Teksten bør være 100% oplysende, sådan at man ikke mister forståelse, når figuren og figurteksten kopieres til andet brug. Husk derfor altid "Nordjylland" og pågældende årstal i teksten, samt andre "selvfølgeligheder". Tag altid indeværende år med i tabeller og søjlediagrammer, også selvom tallet er nævnt i teksten.

Illustrationer

De fotos der bruges i rapporten, skal altid være årsaktuelle. Aktuelle fotos af sjældenheder er i høj grad med til at sælge rapporten. Tegninger sættes på af opsætteren efter behov. Begge slags illustrationer skal have fyldestgørende tekst indeholdende art (køn, alder, race), dato, sted og fotograf.

Grundig behandling

Hver redaktør bør årligt udvælge mindst én art til grundigere behandling. Vælg først og fremmest arter, der ikke er behandlet grundigt før, og arter, man generelt ved lidt om. Især kan man vælge arter, der har en usædvanlig forekomst i det pågældende år, og så sætte denne forekomst i relation til tidligere år. Se afsnittet om grafisk fremstilling, m.h.t. at lave kort, grafer og tabeller.

Efterlys gerne observationer i NOK et år før den grundigere behandling, sådan at indsenderne er opmærksomme på, at mere materiale ønskes.

Konklusioner

Drag ikke forhastede konklusioner. Materialet er meget uensartet, så det er begrænset, hvad man kan slutte om frem- og tilbagegang ud fra de indsendte data. Hvis det kan lade sig gøre, så sammenlign med rapporter fra Fugleregistreringsgruppen (FRa) eller fuglestationer, hvor det statistiske regnearbejde er i orden. Statistiske fagudtryk som signifikant skal man kun bruge, hvis man har det fra disse steder (eller selv er matematisk velfunderet).

Man skal især tænke på, at der visse år indsendes tal, som er større end normalt, på grund af at enkeltpersoner har en anderledes tælleknik. Andre år er tallene mindre, da der mangler data fra Stensnæs eller Hanstholm. En anden vigtig fejlkilde er den geografiske skævhed: der kommer langt mere materiale fra kystlokaliteter og store vådområder end fra resten af Nordjylland.

Nævn evt., at konklusionen er tvivlsom. Pas på med at skrive som: "Bedste år nogensinde i Nordjylland" - medmindre arten er indvandret i de senere år, har der sikkert været et bedre år engang i Vikingetiden.

SU-arter

SU-arter indskrives, som om de var godkendte. Før den endelige færdiggørelse af rapporten kontakter en navngiven person i redaktørkredsen SU, hvorefter forkastede og udokumenterede fund slettes helt fra teksten. Man bør derfor have i baghovedet, at en eller flere iagttagelser kan falde ud. Fund der stadig er under behandling ved rapportens sidste deadline nævnes som værende "stadig under behandling" men med alle data undtagen observatørnavn og nøjagtig dato - brug her kun pri.. med. eller ult.

Hold altid øje med SU-rapporterne, om der er nogle godkendte fund, der ikke har været nævnt i NOK. Disse skal da nævnes i næste nummer.

Vær opmærksom på vores lokale SU-arter:

- Kongeedderfugl (hunfarvede individer)
- Stellersand (hunfarvede individer)
- Hvidhalset Fluesnapper (hunfarvede individer)
- Fyrremejse

Desuden gælder at Sandterne skal dokumenteres uden for Vadehavet jf. SU regionale SU-liste.

Derudover kan redaktøren kræve observationer godkendt, hvis de afviger meget med hensyn til sted, årstid eller antal.

Ved SU arter skal altid stå at "Arten er SU-art". Hvis der er nævnt en art i teksten, der stadig er under behandling hos SU skal endvidere stå at "Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU"

Ved godkendte fund skal altid stå, at fundene er godkendt af SU, så læserne kan se, at de er på SU-listen.

Ligeledes bør vi gøre opmærksom på det, hver gang en art bliver taget af eller på SU-listen.

Andre faste ting, der skal nævnes ved SU-arter er: Summen af danske fund (se sidste SU-rapport) , summen af nordjyske fund samt en meget kort bemærkning om artens normale forekomstmråde og træk. Nævn eventuelt også nabolandenes forekomst det pågældende år, hvis det giver et billede.

Undslupne burfugle

Disse medtages i rapporten i følgende tilfælde:

- hvis arten også optræder spontant eller sandsynligvis spontant.
- hvis arten optræder så hyppigt og regelmæssigt, at der er chance for at den vil blive dansk ynglefugl en dag.

Husk altid at kommentere muligheden for undsluppen fangenskabsfugl i teksten for følgende arter, idet de fleste sikkert eller muligvis er eks-burfugle: Flamingoer, Sort Svane, Svanegås, Snegås, Indisk Gås, Rustand, Mandarinand, Amerikansk Skarveand med flere.

Mistænkelige observationer

Hovedreglen er, at vi ikke bortcensurerer obs, uden at indsenderen har fået mulighed for at "forsvare" sig. Mistænkelige obs kan derfor behandles på to måder: Hvis obsen er så ekstrem, at det er en sag for SU, kontaktes indsenderen om, at obsen skal godkendes af SU, før NOK vil kendes ved den. Herefter er den at betragte som enhver SU-sag.

Hvis 1) obsen er ekstrem, men ikke nok til at SU vil røre ved den, og 2) den ikke er kommenteret, kontaktes indsenderen, som dermed opfordres til at kommentere obsen. Hvis den stadig er tvivlsom, bør observationen ikke medtages i rapporten. Tag evt. en snak med en af de mere erfarne redaktører i kredsen. .

Et vigtigt formål med at efterforske de mistænkelige obs, er at få korrigeret banale tastefejl fra indsenderens side, sådan at de ikke kommer til at skæmme rapporten og udgives i flere hundrede eksemplarer. Se tidligere NOK-rapporter for publicerede obs, der i dag er fuldstændigt ubrugelige! Det er jo i enden os, der lægger ryg til rapportens troværdighed og værdi.

Hemmeligholdelse

Hemmelige observationer indtastet i DOFbasen har vi ikke adgang til i redaktørkredsen. Derfor gælder det følgende alene for evt. observationer, der tilgår redaktionen på anden vis: Som en grundregel skal alle indsenderes ønsker om hemmeligholdelse opfyldes. Kun hvis det drejer sig om almindeligt kendte fakta og indsenderens ønske er ekstremt hysteri, kan det tilsidesættes (a la sorthalset lappedykker i Vejlerne). Ynglefund eller -forsøg af meget følsomme arter som Sort Stork skal kun nævnes med "Nordjylland", mens ynglefund af kategorien Fiskeørn og Nordisk Lappedykker kun bør nævnes med amt eller region. Dette gælder kun ynglefund - der skal stærke grunde til at hemmeligholde andre forekomster, f.eks. skal Skovhornugle-, Ravne- og Pomeransfugle-rastepladser ikke holdes hemmelige.

Og så er det jo selvfølgelig ikke meningen, at hele NOK's redaktion tropper op på lokaliteten, når vi har fået betroet en hemmelig yngleforekomst. Prøv så vidt muligt at holde følsomme oplysninger for dig selv som redaktør og at holde dig væk fra stedet. Måske skader det ikke fuglen at tage et kig, men det kan let skade NOK's omdømme betydeligt!

Initialer

Efter en obs skal man skrive observatøremes initialer i parentes. Hvis der er flere end 5 initialer i en parentes, skal man ikke skrive dem alle. Skriv så vidt muligt finderen først. Man kan skrive: (ON m.fl.) hvis ON har de vigtigste tal, eller hvis ON har opdaget fuglen

Pas dog på med det sidste - der kan let være nogen, der bliver fornærmede.

Rækkefølgen af initialerne i parentes er den samme som rækkefølgen af de obs, parenteser hører til. Nævn ikke initialer på obs, der er nævnt i tidligere udgaver af NOK.

Initialerne skrives i parentes med mellemrum imellem, men intet komma, f.eks.:

13/4 Vindrossel 8 Hanstholm (BB LNo KR TV)

Hvis initialen indgår naturligt i sætningen, sættes ikke parentes:

Thy er optalt af NN, som her fandt 79 reder. ABC og DEF oplyser, at dette er meget usædvanligt.

De officielle initialer kan ses i DOFbasen (under lister/observatører). Hvis der er flere med samme initialer kobles observatørens individuelle obserkode på f.eks. har Hans initialerne HAC og obserkoden 9520HAC. Obserkoden kan ses f.eks. i DOFbasen under lister/observatører. Klik på personens initial og obserkoden vises sammen med indsenderens fulde navn.

Lokaliteter

Man må kun bruge lokaliteter, der allerede er defineret i DOFbasen. Man skal altid kalde den samme lokalitet ved samme navn. Er der behov for yderligere præcisering af lokaliteten, skal navnet som minimum fremgå af 1 cm. kort. Opfind ikke dine "egne" stednavne! Stav dem altid på samme måde. Følgende navne er synonyme; vi skal bruge det første:

Hanstholm Fyrhaver: Fyrhaveme, Hanstholm
Nordstrand: Skagen Nordstrand
Grenen: Skagens Gren
Toftesø: Tofte Sø
Bygholm Vejle: Bygholm Engen, Bygholmengen
Han Vejle: Hanvejle
Sønderlem Vig: Sønder Lem Vig

Læg mærke til at lokaliteter med 2 eller 3 ord altid skrives med stort i alle ord, undtagen når ikke-stednavne bruges:

Hirtshals Havn
minkfarmene, Hanstholm

Større lokaliteter bør vedhæftes en nærmere stedangivelse, når det gælder rast af enkeltfugle, fx Damsted Klit, Skagen osv. Det kan man naturligvis kun gøre, hvis indsenderen har angivet det. Benyt følgende måde at nævne små lokaliteter på:

Odderup, Tversted (evt. Odderup syd for Tversted, hvis man vil hjælpe læseren)

Brug derimod aldrig:

Odderup v. Tversted, Odderup v/Tversted, Odderup per Tversted, Odderup s.f. Tversted

Ukendte eller tvetydige stednavne *skal* have en henvisning til et kendt stednavn i nærheden: Nyrup mellem Hanstholm og Østerild; Råby, Dronninglund; Bakkendrup nær Hjørring. Brug selvfølgelig helst den midterste korteste version.

Ringmærkningen

Skrives i eget afsnit bag i rapporten, med en sammenfatning af årets ringmærkningsaktiviteter fra hele landsdelen. Der laves artstotaler og månedsammentællinger fra de forskellige lokaliteter. Derudover inkluderes årets mest spændende aflæsninger og genmeldinger.

Store lokaliteter

Der skrives så vidt muligt særskilte afsnit om årets gang ved Skagen, Vejlerne og Ulvedybet m.v.. Der kan tilføjes yderligere en enkelt lokalitet, hvis der har været en ekstraordinær god dækning.

Retskrivning

Vi bør tilstræbe at følge dansk retstavning. Læg især mærke til følgende almindelige fejl:

<i>Rigtigt</i>	<i>Forkert</i>
billede	billed
Canadagås	Kanadagås
Ederfugl	Edderfugl
ekskl.	excl.
i alt	ialt
i gang	igang
i hvert fald	ihvertfald
inkl.	incl.
i øvrigt	iøvrigt
Kærnebider	Kærnebider
om end	omend
parentes	parantes
på ny	påny
Stillits	Stillids
stort set	stortset
tredje	tredie

Inden for og *uden for* er næsten altid i to ord i vores sammenhæng. Se evt. reglerne i retskrivningsordbogen eller tilsvarende.

Månednavne forkortes med de tre første bogstaver + punktum, dog:

september: sept.

Verdenshjørner skrives som følgende (dansk, store bogstaver, uden punktum):

N S Ø V NØ NV SV SØ NNØ NNV VNV VSV SSV SSØ ØSØ ØNØ

Altså ingen SE eller NW, det er engelsk.

Følgende forkortelser har karakter af ord (udtales, som de står), så de skal ikke have punktum:

obs
max

trækobs, obsene osv. max-tal, forårs-max osv.

ornit, ornitten, ornitter
NOK
FDN
DOF
SU
DOFT

Der er heller ikke punktum efter:

DK
km

og andre fysiske størrelser

Øvrige forkortelser og tegn (læg mærke til at dette er afvigende fra forkortelser brugt i DOFbasen):

ad.
imm.
juv.
pull.
2K, 3K+, 2-3K
pri. (men anvend helst primo. Fylder jo kun én karakter mere, og er mere læsevenligt)
med. (anvend helst medio)
ult. (anvend helst ultimo)
sdr.
odr.
vdr.
R
sy.
T
TF

ringm.
fou.

Der er valgfrihed mht. stavningen af flg. ord; den første form anbefales:

fx f.eks.
selvom selv om

Svarende hertil skrives alle fuglenavne med store forbogstaver - også hvis de består af flere ord:
Stor Sorthovedet Måge.

Datoer skrives som flg. eksempler:

5/9
5-7/9
5/9-12/10 1991
5/9 1991 -1/3 1992 3+5+8/9
5/9 og 12/10
5 og 7/9

Årstal er altid med fire cifre og uden bindestreg:
1993. 1994 (ikke 93 eller '93)

Dog ikke ved sammenhængende år:

1993-94

I skemaer kan det dog blive nødvendigt at droppe de to første cifre for at få plads - men her står der jo i teksten, at det er årstal.

Klokkeslet skrives med punktum:

15.45 7.04-7.11

Antal skrives lige ud ad landevejen; husk at bruge punktum til at adskille titusinder men ikke tusinder:

34-39, 7-8000, 11.234, 1.700.000

Kalenderår skrives med stort K og uden mellemrum mellem tallet og K'et:

1K, 2K, 3K+, 4-5K

Vi bruger grammatisk kommasætning..

Rast og træk

Generelt skal det slås fast, at tal i rapporten uden kommentar om rast og træk skal regnes som rastende. Ved afsnit om træk skal der bruges trækretning eller T:

17/4 168 T Muldbjerger, 18/5 1500 V Roshage

Dette kan undgås ved gentagelser, hvis det fortælles læseren:

En hel del trak forbi Skagen: 15/4 13, 16/4 15 og 17/4 2.

Undgå helst trækretninger, idet retningen Ø er misvisende om foråret, hvis trækket i virkeligheden går N eller SØ. T er den sikre måde at angive træk over land på uanset årstid, når det gælder forårs- og efterårstræk. Med træk over havet bør man dog tit angive trækretning.

Rasttal giver ofte sig selv:

Musvit: Kettrup Bjerger 12/12 15, 13/12 10 og 24/12 22.

Ligesom med træk kan det dog være nødvendigt at bruge R for rast:

Odinshane, Skagen: 17/1 1 R, 23/7 1 NV + 1 R, 28/7 2 SØ og 1/8 1 R.

Med arter, der sjældent meldes trækkende er det ligegyldigt at påføre "R": Sølvmåge, Svartbag, Gråspurv, Skovspurv osv.

- God arbejdslyst med rapporten!

Originalversionen er skrevet af John Erik Ekberg til Fugle på Sjælland. NOK-udgaven er oversat til nordjysk af Rolf Christensen, Erik Christophersen og Palle Rasmussen og siden hen revideret af forskellige.

Opdateret jan 2007